

ТРЕЋЕ ОДЕЉЕЊЕ

ПРЕДМЕТ McINNES против СРБИЈЕ

(Представка број 7159/12)

ПРЕСУДА

СТРАЗБУР

17. мај 2016. година

*Ова пресуда је правоснажна, али може бити предмет редакцијских
измена.*

У предмету **McInnes против Србије,**

Европски суд за људска права (Треће одељење), на заседању Одбора у саставу:

Helena Jäderblom, *председник,*

Dmitry Dedov,

Branko Lubarda, *судије,*

и Stephen Phillips, секретар Одељења,

После већања на затвореној седници 26. априла 2016. године,

Доноси следећу пресуду, која је усвојена тог дана:

ПОСТУПАК

1. Предмет је формиран на основу представке (број 7159/12) против Републике Србије коју је Суду поднео према члану 34. Конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљем тексту: „Конвенција“) аустралијански држављанин, господин Mr James John McInnes („подносилац представке“), 30. децембра 2011. године.

2. Подносиоца представке заступао је господин Д. Нинковић, адвокат из Београда. Владу Србије („Влада“) заступала је госпођа В. Родић, њен заступник у то време.

3. Представка је 18. новембра 2014. године прослеђена Влади.

ЧИЊЕНИЦЕ

I. ОКОЛНОСТИ ПРЕДМЕТА

4. Подносилац представке рођен је 1963. године и живи у месту Cres Salisbury East, Аустралија.

5. Подносилац представке је 19. марта 1985. године претрпео повреде у саобраћајној несрећи коју су изазвала возила у власништву предузећа „Данило Бошковић“ А. Д. - Грделица и „Србијатранс“ – Ниш, оба државна/друштвена предузећа (дужници).

6. Први општински суд у Београду је 23. новембра 2001. године и 1. јула 2008. године донео две посебне пресуде којима је дужницима наложено да подносиоцу представке исплате одређене суме, као накнаду за претрпљену штету.

7. Због пропуста дужника да изврше своје обавезе из ових пресуда, подносилац представке је поднео предлоге за извршење. Први општински суд у Београду је 7. октобра 2005. године, односно 18.

октобра 2010. године донео решења о извршењу. Извршни поступци још нису завршени, а горе наведене пресуде су и даље неизвршене.

II. РЕЛЕВАНТНО ДОМАЋЕ ПРАВО И ПРАКСА

8. Релевантно домаће право које се односи на статус друштвених предузећа, као и извршне и стечајне поступке, изнето је у предметима *Р. Качапор и друге подносиољке представке против Србије*, бр. 2269/06 и друге, ст. 57-64. и 71-76, 15. јануар 2008. године и *Јовичић и други против Србије* (одлука), број 37270/11, ст. 88-93, 15. октобар 2013. године. Штавише, судска пракса Уставног суда у вези са друштвеним предузећима, заједно са релевантним одредбама о уставним жалбама и приватизацији друштвених предузећа, изнете су у одлуци о допуштености у предмету *Маринковић против Србије* (одлука), број 5353/11, ст. 26-29 и 31-44, 29. јануар 2013. године; и пресуди у предмету *Маринковић против Србије*, број 5353/11, ст. 29-32, 22. октобар 2013. године.

ПРАВО

I. НАВОДНА ПОВРЕДА ЧЛ. 6. И 13. КОНВЕНЦИЈЕ И ЧЛАНА 1. ПРОТОКОЛА БРОЈ 1 УЗ КОНВЕНЦИЈУ

9. Подносилац представке притуживао се због пропуста Тужене државе да изврши правоснажне судске пресуде донете у његову корист против дужника и због непостојања делотворног правног лека с тим у вези. Релевантне одредбе члана 6. став 1. и члана 13. Конвенције, као и члана 1. Протокола број 1 гласе како следе:

Члан 6. став 1.

„Свако, током одлучивања о његовим грађанским правима и обавезама или о кривичној оптужби против њега, има право на правичну и јавну расправу у разумном року пред независним и непристрасним судом, образованим на основу закона.“

Члан 1. Протокола број 1

„Свако физичко и правно лице има право на неометано уживање своје имовине. Нико не може бити лишен своје имовине, осим у јавном интересу и под условима предвиђеним законом и општим начелима међународног права.“

Претходне одредбе, међутим, ни на који начин не утичу на право државе да примењује законе које сматра потребним да би регулисала коришћење имовине у

складу с општим интересима или да би обезбедила наплату пореза или других дажбина или казни.“

Члан 13.

„Свако коме су повређена права и слободе предвиђени у овој Конвенцији има право на делотворан правни лек пред националним властима, без обзира на то да ли су повреду извршила лица која су поступала у службеном својству.“

А. Допуштеност

10. Влада је изнела да је Уставни суд 8. јула 2011. године одбацио уставну жалбу подносиоца представке, која је поднета 17. септембра 2010. године, као неблаговремену. Подносилац представке је, према томе, пропустио да исцрпи доступне домаће правне лекове.

11. Подносилац представке се са тим није сложио.

12. Суд на почетку констатује да је већ утврдио да се уставна жалба не може сматрати делотворним правним леком у предметима који се односе на неизвршење правоснажних судских одлука донетих против државних/друштвених предузећа у односу на представке поднете Суду пре 22. јуна 2012. године (види *Маринковић против Србије* (одлука), број 5353/11, став 59, 29. јануар 2013. године). Пошто је представка у предметном случају поднета пре тог датума, Суд одбацује примедбу Владе.

13. Суд даље констатује да представка није очигледно неоснована у смислу члана 35. став 3 (а) Конвенције. Она такође није недопуштена ни по ком другом основу. Представка се према томе мора прогласити допуштеном.

Б. Основаност

14. Суд констатује да су правоснажне пресуде донете у корист подносиоца представке остале неизвршене до данашњег дана.

15. Суд је често утврдио повреде члана 6. Конвенције и/или члана 1. Протокола број 1 уз Конвенцију у предметима који покрећу слична питања као што су питања покренута у овом предмету (види *Р. Качапор и друге*, цитирана у горњем тексту, ст. 115-116 и став 120; *Марчић и други против Србије*, број 17556/05, став 60, 30. октобар 2007. године; *Црнишанин и други против Србије*, бр. 35835/05, 43548/05, 43569/05 и 36986/06, ст. 123-124 и ст. 133-134, 13. јануар 2009. године; *Рашковић и Милуновић против Србије*, бр. 1789/07 и 28058/07, став 74. и став 79, 31. мај 2011. године; и *Адамовић против Србије*, број 41703/06, став 41, 2. октобар 2012. године).

16. Пошто је размотрио сав материјал који му је достављен, Суд сматра да Влада није изнела ниједну чињеницу или уверљив аргумент

који би га могли убедити да донесе другачији закључак у овом предмету. Према томе, дошло је до повреде члана 6. став 1. Конвенције и члана 1. Протокола број 1.

17. Пошто је донео овај закључак, Суд сматра да није неопходно да разматра суштински исту притужбу према члану 13. Конвенције (види уз одговарајуће измене, *Kin-Stib и Мајкић против Србије*, број 12312/05, став 90, 20. април 2010. године).

II. ПРИМЕНА ЧЛАНА 41. КОНВЕНЦИЈЕ

18. Члан 41. Конвенције прописује:

„Када Суд утврди прекршај Конвенције или протокола уз њу, а унутрашње право Високе стране уговорнице у питању омогућава само делимичну одштету, Суд ће, ако је то потребно, пружити правично задовољење оштећеној странци.“

A. Штета

19. Подносилац представке је тражио да се држави наложи да му, из сопствених средстава, плати суме досуђене правоснажним пресудама донетим у његову корист. Подносилац представке је даље тражио 36.500 евра (ЕУР) на име штете и трошкова насталих пред домаћим судовима и оних насталих пред Судом.

20. Влада је сматрала да је захтев подносиоца представке за накнаду штете и трошкова претеран.

21. У вези са повредама утврђеним у овом предмету и сопственом судском праксом (види, на пример, *Качапор и друге*, ст. 123-26, *Црнишанин и друге*, став 139, *Маринковић против Србије*, став 47, *Јовичић и други против Србије*, став 49 и *Адамовић против Србије*, став 47, све цитиране у горњем тексту), Суд налази да Влада треба да плати подносиоцу представке суме досуђене судским одлукама од 23. новембра 2001. године и 1. јула 2008. године, умањене за износе који су можда већ плаћени по том основу.

22. Суд даље сматра да је оправдано и правично да подносиоцу представке досуди 2.000 евра, а што је сума која ће покрити сву нематеријалну штету као и трошкове.

B. Затезна камата

23. Суд сматра да је примерено да затезна камата буде заснована на најнижој каматној стопи Европске централе банке уз додатак од три процентна поена.

ИЗ ТИХ РАЗЛОГА, СУД, ЈЕДНОГЛАСНО,

1. *Проглашава* представку допуштеном;
2. *Утврђује* да је дошло до повреде члана 6. Конвенције и члана 1. Протокола број 1 уз Конвенцију;
3. *Утврђује* да нема потребе да разматра притужбу према члану 13. Конвенције;
4. *Утврђује*
 - (а) да Тужена држава исплати подносиоцу представке, у року од три месеца, износе досуђене правоснажним домаћим одлукама од 23. новембра 2001. године и 1. јула 2008. године донетим у његову корист, умањене за износе који су можда већ исплаћени по овом основу;
 - (б) да Тужена држава исплати подносиоцу представке, у истом року, 2.000 евра (две хиљаде евра) на име нематеријалне штете и трошкова, заједно са порезом који се може наплатити подносиоцу представке, који ће се претворити у локалну валуту Тужене државе, по курсу важећем на дан измирења;
 - (в) да по истеку горе наведена три месеца до исплате, треба платити обичну камату на горе наведени износ по стопи која је једнака најнижој каматној стопи Европске централне банке у законском периоду уз додатак од три процентна поена.
5. *Одбија* преостали део захтева подносилаца представки за правично задовољење.

Састављено на енглеском језику и достављено у писаној форми на дан 17. маја 2016. године, у складу са правилом 77 ст. 2. и 3. Пословника Суда.

Stephen Phillips
Секретар

Helena Jäderblom
Председник